

Žďár má titul Fairtradové město

Koncem dubna se stal Žďár nad Sázavou čtrnáctým městem v ČR, které obdrželo titul Fairtradové město.

K hodnotám udržitelného a spravedlivého obchodování se Žďár hlásí již několik let. Radnice např. pro svoji potřebu nakupuje tzv. fairtradovou kávu, při jejímž pěstování nebyla využívána dětská pracovní síla a šíří myšlenku Fair trade mezi dalšími žďárskými společnostmi. V řadě zdejších obchodů již lze nakoupit zboží s touto značkou.

K etické a společensky zodpovědné spotřebě Fair trade se hlásí na 2000 měst v 26 zemích světa. Ze světových metropolí jsou to např. Londýn, Brusel, Dortmund, Řím, Vancouver či San Francisco. V ČR podporuje systém 14 měst a obcí. V Kraji Vysočina bylo dosud jediné Fairtradové město Třebíč, teď se přidal Žďár n. S.

Stejnou globální odpovědností žije i žďárská obchodní škola, která na fairtradové politice s radnicí úzce spolupracuje. Také její zástupce v dubnu spolu s městem převzal titul.

LOGO značící Fair trad

Tím se rodina českých Fairtradových škol rozšířila na celkem 47, ve světě jich je 2000.

Nejbližší společnou akcí města a školy bude 14. května Férová snídaně na Farčatech. Cílem je mj. i podpora místních producentů potravin.

Jak vysvětluje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), Fair trade, v překladu Spravedlivý obchod je mezinárodní iniciativa, jejíž cílem je zajistit lidem ze třetího světa, aby byli za svoji produkci férově odměňováni.

Tento způsob obchodu poskytuje pěstitelům a řemeslníkům ze zemí globálního Jihu možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Výrobci v rámci systému Fair trade dostávají za svou práci výkupní cenu, která odpovídá nákladům na pěstování či výrobu.

Fair trade také zaručuje dodržování lidských a pracovních práv, zakazuje nucenou a dětskou práci. Kontrolovaným využíváním pesticidů a zemědělské chemie zaručuje šetrnější přístup k využívání přírodních zdrojů a tím i šetrnost k životnímu prostředí.

Zatím však na kakaových plantážích Ghany a Pobřeží slonoviny musí pracovat přes 2 miliony dětí. Tyto země produkují 60 % veškerého kakaa na světě, přesto tu lidé žijí v chudobě. Žďárský starosta dodává, že problematiku velmi naturalisticky popisuje český dokument s názvem Ve stínu kakaovníku, který je volně dostupný na I-vysílání ČT.

„Tím, že velké nadnárodní společnosti tlačí na co nejnižší cenu komodit, ztrácí se z toho jakákoliv etika nákupu a společenské zodpovědnosti,“ pou-

kazuje Martin Mrkos. Vedle kávy a kakaa se to týká i např. bavlny, rýže či čaje.

Jak připomíná místostarostka Ludmila Řezníčková (ANO 2011), podobný příklad se mnohdy týká i řezaných květin. Východoafrické země, zejména Keňa a Etiopie, patří k pěstitelským velmocím. Právě odtud pochází většina dovážených pugetů růží či karafiátů. Na farmách s certifikací Fair trade ale mohou řezané květy dát ženám jistotu výdělků a zlepšit jejich společenské postavení.

Aby se Žďár mohl stát Fairtradovým městem, musel splnit pět kritérií. „Vytvořili jsme řídicí skupinu, která systematicky Fair trade ve městě podporuje, máme jako město oficiální podporu ve strategických dokumentech, v místních kavárnách a restauracích jsou dostupné fairtradové produkty,“ popisuje starosta Mrkos.

Zapojení města do Fair trade se může jevit jako relativně drobnost, ale starosta věří, že takto veřejně deklarovaný přístup může inspirovat ostatní k zamýšlení o etice a vlastní spotřebě. **-lko-**

Opět kyvadlový provoz a omezení MHD

Na průtahovou silnici ve Žďáře 2 se v květnu opět vrátil stavební ruch. Rekonstrukce silnice I/37 v režii Ředitelství silnic a dálnic ČR (ŘSD) tu běží od loňska, kdy byly dle harmonogramu opraveny čtyři úseky vozovky směrem od centra, v ulicích Jungmannova a Bezručova.

„Nyní dokončíme posledních 363 metrů před barokním mostem směrem z centra a navážeme tak na poslední dokončený úsek z loňského roku v ulici Bezručově,“ informuje tiskový mluvčí ŘSD Martin Buček.

Stejně jako v roce 2021 se bude v tomto úseku pracovat za provozu, takže doprava bude vedena kyvadlově a řízena semaforem.

„Pokud půjde oprava bez větších komplikací, do konce května by mohla

být tato část uvedena do provozu. Poté se práce přesunou za most, kde na přelomu května a června zahájíme opravu na asi 347 metrů dlouhém úseku komunikace,“ pokračuje mluvčí.

Zde bude dle jeho slov třeba provést rozsáhlé sanace konstrukce vozovky při obou krajnicích. S ohledem na předpokládaný nutný rozsah prací se zde bude pracovat ještě ve 2. polovině letošního srpna.

I v této stavební sezóně provedou stavaři v doposud neopravených úsecích obnovu krytu vozovky s lokální sanací konstrukčních vrstev. Kde to bude nutné, dojde i k výměně podloží a vybudování nových krajnic.

„Provedeme výměnu silničních obrubníků, zajistíme obnovení funkč-

nosti odvodnění a přilehlých příkopů (vyčištění propustků, dešťové kanalizace) a obnovu vodorovného dopravního značení podle stávajícího stavu,“ plánuje Martin Buček.

S uvedením do provozu celého dokončovaného úseku v délce 1.277 metrů počítá ŘSD ve 2. polovině října 2022.

Jak se dočteme na stránkách www.mhdzdar.cz, ve směru od barokního mostu po prodejnu Samoobsluha u pily se bude pracovat od 15. 5., v opačném směru pak od 16. do 29. 5.

Kvůli stavbě nebudou obsluhovány zastávky Nová, Vejmluvova, Sychrova, Zelená hora, hřbitov, Bezručova u pily (směr Tokoz). Dále pak pro linky 3 a 5 zastávka Bezručova u pily směr centrum a Bezručova stadion (oba směry).

Nejbližšími zastávkami pro linky č. 3 a 5 bude Květná, pro linky č. 1, 2, 6 a 7 (směr Tokoz) budou náhradními zastávkami Bezručova, stadion a Zámek. Je třeba počítat se zpožděním linek v závislosti na intenzitě provozu. **-lko-**

Hackeri data neprolomili...

(Dokončení ze str. 1)

Jeho tým IT podpory prováděl zároveň s opravami i prevenci. „Pokud narazíme na nějaké slabé místo, ihned jej zabezpečujeme. Kdybychom na něco nestačili, přizveme si odbornou firmu,“ uvedl pro ŽN v době akutního řešení hackerského útoku.

Jednotlivé agendy postupně nabíhaly a úřad znovu otevřel ve středu 27. 4. Jak informuje starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), nejdéle trval problém v systému „usnesení“, jež slouží interně k podávání materiálů do rady a zastupitelstva. Oprava trvala „ajťákům“ zhruba 60 hodin.

Zatím dle starosty nelze odhadnout finanční dopady hackerského útoku. Město neprodleně ze zákona informovalo Národní úřad pro kybernetickou bezpečnost (NÚKIB) a podalo oznámení na Policii ČR.

„Kontaktovává nás Národní centrála pro organizovaný zločin a konzultova-

li jsme, zda lze útok na náš úřad spojit s útoky předchozího týdne, kdy byly postiženy velké organizace, instituce, letiště a České dráhy. Zatím to vypadá, že nikoliv, ale ještě to není finální,“ informuje starosta Mrkos.

Jak známo, v dubnu opakovaně čelily hackerským útokům weby vlády, hasičů, policie, letišť, NÚKIB, i Českých drah.

Dle slov starosty Martina Mrkose přišlo první echo, že se něco děje, ve sobotu 23. 4. večer od městské policie, která využívá městský software pro interní agendu. To bylo pro Žďár štěstí.

„Software nefungoval jak má a bližším průzkumem se ukázalo, že problém je rozsáhlejší a jedná se o hackerský útok na servery města,“ ohlíží se starosta Mrkos. Pracovníky MěÚ v dohledné době čeká školení na kybernetickou bezpečnost.

K mání jsou dvě parcely

První dva pozemky v proluce Žižkovy ulice nabízí město k prodeji, v rámci naplňování projektů žďárského Katalogu bydlení.

Je to výzva soukromým investorům, kteří by se zhlédli v místě poblíž řeky, historického centra i relaxačního parku Farčata.

Oba pozemky mají zhruba po 500 m², budou prodávány v aukci s minimální vstupní cenou 2500 Kč/m² (bez DPH).

Jak uvádí starosta Martin Mrkos (Žďár-ŽM), pro dané území byly jako součást záměru stanoveny regulativy. „U každého prodávaného pozemku si klademe podmínku, že investor bude mít trvalé bydliště v nemovitosti minimálně deset let. Pokud by během té doby došlo k prodeji nebo ke změně, tak závazek přebírá nový majitel nebo nastane určitá sankce. Chceme si tím zajišťovat stabilní počet obyvatel kvůli daňové výtěžnosti,“ vysvětluje starosta.

Záměr prodeje dvou pozemků na Žižkově ulici bude na úřední desce viset do 31. 5., takže zájemci mají čas se přihlásit. Poté proběhne elektronická aukce.

V Katalogu bydlení je i projekt ve Vápenické ulici na 26 parcel pro řadové rodinné domy, které mají výměry od 380 do 700 m².

„Zde naopak cestou aukce nepůjdeme. Volíme méně komfortní, ale spravedlivou cestu k získání pozemků, a to frontu před úřadem,“ informuje starosta. Pozemky budou stát do 2500 Kč/m².

Důvod tak rozdílných přístupů je dle starosty Mrkose ten, že v prvním případě jde o dva solitérní pozemky v centru města a pro tak malý projekt bude forma aukce efektivnější. Zastropováním ceny parcel na Vápenické chce město připravit podmínky, aby území bylo dostupné širší skupině občanů.

Parcely vzniknou ve spolupráci města s developerem, který vybuduje síť a pak bude mít zisk z prodeje pozemků pro výstavbu.

Bude se tak dít za podmínek města, tedy s maximální cenou pozemků pro řadové RD 2500 Kč/m². Prodej by mohl nastat na podzim. Území sice ještě zasítováno není, ale dle starosty vše do sebe časově zapadne. **-lko-**